

КОРПОРАТИВНИ НОВИНИ

Държавното ВиК Хасково купи държавното ВиК Димитровград

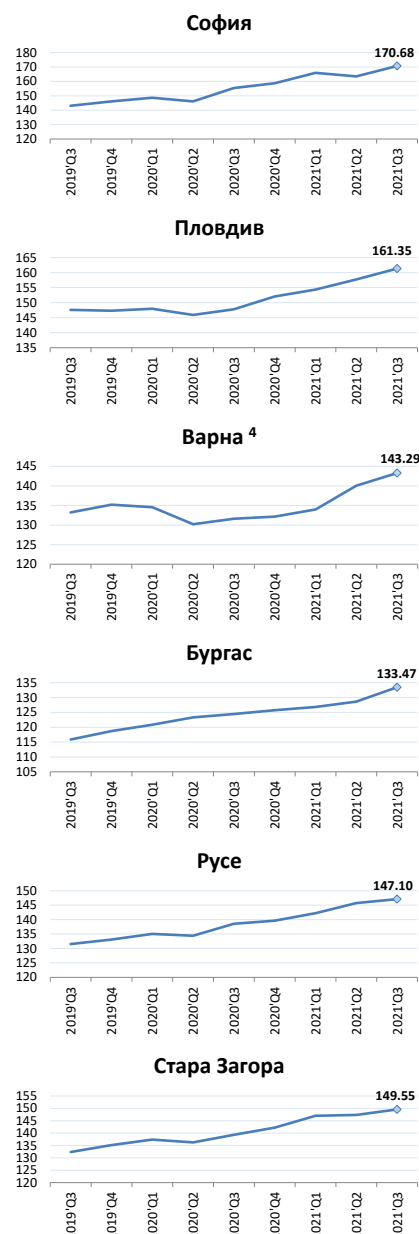
Дългогодишните преговори за консолидиране на водните дружества в област Хасково приключиха, след като общото събрание на акционерите на ВиК Димитровград взе решение дружеството да бъде продадено на ВиК Хасково, съобщи от МРРБ. Преди това такова решение взе и общинският съвет на Димитровград, тъй като общината е съакционер с МРРБ във ВиК Димитровград. Стойността на сделката е едва 380 хиляди лева, защото това е търговската стойност на активите на ВиК Димитровград. Отделно от това дружеството има и 1 млн. лв. задължения за ток. Необходимите инвестиции за водния сектор в цялата област Хасково са 774 млн. лв., а само за Димитровград са 179 млн. лв. В страната са останали още 5-6 водни дружества, които не са част от местните водни асоциации и те няма да имат достъп до европейско финансиране.

24 часа, 09 февруари 2022

Правителството закрива Държавната петролна компания

Правителството официално е взело решение да закрие Държавната петролна компания, която никога не заработи, но за сметка на това ѝ бяха преведени няколко десетки милиона от предишната власт. Премахването на тази куха структура обаче може да се случи след гласуване на нужното за целта законодателство в Народното събрание. Това обяви министърът на икономиката и индустрията Корнелия Нинова по време на разискването на предложения проект на Бюджет 2022 в комисията по икономическа политика и иновации в парламента. Заложено е в споразумението и вече имаме решение на Министерски съвет. Подготвяме законодателни промени, но безспорно компанията се закрива и възможно най-скоро ще внесем законопроект за това“, заяви Нинова. Държавната структура бе създадена по инициатива на двамата министри на ГЕРБ – на икономиката Емил Караниколов и на финансите

Индекси на цените на жилища (ИЦЖ) за шестте града с население над 120 хил. жители, 2015=100^{1,2,3,4}

¹ Данните се отнасят за новопостроени и съществуващи жилища (апартаменти), закупени от домакинствата.

² Към 31.12.2020 г. шестте града с население над 120 хил. жители са: София, Пловдив, Варна, Бургас, Русе и Стара Загора

³ От началото на 2017 г. базисна година за ИЦЖ е 2015 г.

⁴ Не се включват продажби в курортни комплекси

⁵ Предварителни данни за второ тримесечие 2020 г.

Източник: НСИ

Владислав Горанов. Намеренията им бяха заедно с компанията да се създадат множество държавни бензиностанции, които „да подобрят конкуренцията на пазара и да се осигурят максимално ниски цени за гражданите и бизнеса“.

economic.bg, 09 февруари 2022

КФН даде зелена светлина за продажбата на „Райфайзен Асет Мениджмънт“

Комисията за финансов надзор (КФН) одобри продажбата на дружеството за управление на финансови активи „Райфайзен Асет Мениджмънт (България)“ ЕАД на белгийската група КВС. Дружеството е част от базираната в Австрия Raiffeisen Bank International, а сегашното одобрение – от по-голямата сделка между КВС Group и Raiffeisen Bank International за бизнеса на австрийската група в България. Сделката бе обявена в края на миналата година и включва притежаваните от Райфайзенбанк България дъщерни дружества – Райфайзен Лизинг България, Райфайзен Асет мениджмънт (България), Райфайзен Застрахователен брокер (обслужващ лизинговите и корпоративните клиенти на Райфайзенбанк), както и Райфайзен Сървис. Регулаторът не предоставя повече подробности в съобщение за решението си. Очакванията са сделката да бъде завършена до средата на 2022 г. В момента тече процедура по проверка на сделката и от Комисията за защита на конкуренцията (КЗК).

economic.bg, 08 февруари 2022

Дружествата на БДЖ ще бъдат слети в една национална компания

От днес се поставя началото на реформа в Българските държавни железници като БДЖ Холдинг, БДЖ "Товарни превози" и БДЖ "Пътнически превози" се обединяват в Национална компания "БДЖ". За намеренията, още през първите шест месеца от началото на реформата да се види тенденцията на намаляване на разходите и увеличаване на приходите в компанията за железопътен превоз, съобщи транспортният министър Николай Събев. „От началото на 2024 г. смятаме повече да не искаме пари от държавата, затова че изпълняваме договора за обществен превоз, ще излезем на капиталовите пазари в Европа“, обяви той, цитиран от Bulgaria ON AIR. По думите на министъра състоянието на БДЖ е критично, защото всяка една година от 2002 година досега железниците са на загуба, която към момента е 421 млн. лева. Събев се надява приходите да нарастват чрез увеличаване на пазарния дял, а разходите да се управляват много по-ефективно.

investor.bg, 07 февруари 2022

ИКОНОМИЧЕСКИ НОВИНИ

380 хил. българи с по-високи осигуровки от април

Около 382 хиляди българи ще бъдат засегнати от вдигането на максималния осигурителен доход от 1 април от 3000 на 3400 лв. От тях 217 хил. българи получават заплати между 3000 и 3400 лв., а 165 хил. - над 3400 лв. 25% от тези хора са заети в ИТ сектора, 11% - в здравеопазването, 6% - в държавното управление, 4% - в консултантските услуги, 2.5% - във финансовия сектор. Данните бяха представени от управителя на НОИ Ивайло Иванов пред депутатите от бюджетната комисия по време на обсъждането на първо четене трите бюджета - държавния, на здравната каса и на НОИ. Отделни заседания по същите проекти провеждаха и комисиите по социална политика и по здравеопазването, което предизвика критики от опозицията, тъй като редица депутати са членове на повече от една от тези комисии. В бюджетната и социалната комисии най-дълги спорове предизвикаха именно намеренията за увеличение на максималния осигурителен доход и минималните прагове за осигуряване. Чува се гласове, че предвиденото увеличение на пенсиите с 6,1% по швейцарското правило от 1 юли вече е изядено от инфлацията. Имаше предложения да се повдигне или направо да се премахне таванът на пенсиите.

Сега, 07 февруари 2022

24,7 милиарда лева в обращение в края на 2021 г.

В края на 2021 г. парите в обращение достигнаха 24 696,7 млн. лв. За една година се увеличават с 16,3 на сто, или с 3 455,7 млн. лв., отчита Българската народна банка. В предходния едногодишен период нарастването им беше по-малко както в процентно отношение (11,2 на сто), така и като абсолютна стойност (2 136,1 млн. лв.) През последното тримесечие на 2021 г. парите в обращение са се увеличили с 1 074,8 млн. лв., или с 4,6 на сто в сравнение с края на септември 2021 г. Нарастването им през четвъртото тримесечие на 2021 г. е с 2,2 процентни пункта по-малко от отчетеното за същия период на 2020 г. Най-голямо увеличение на парите в обращение в рамките на последното тримесечие на 2021 г. е регистрирано през декември - 874,4 млн. лв., което представлява 3,7 на ръст спрямо ноември. Познавателното нарастване през декември е характерно

09.02.2022

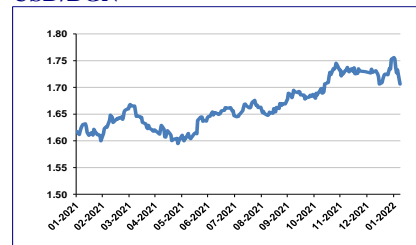
1 EUR = 1.95583 BGN

1 USD = 1.71444 BGN

1 GBP = 2.31835 BGN

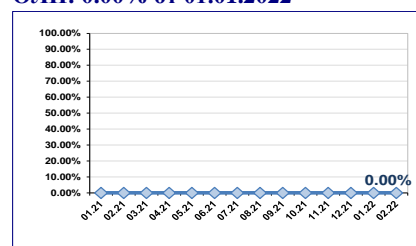
Икономически показатели

USD/BGN

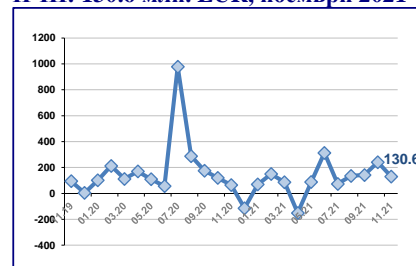

Централен курс на БНБ

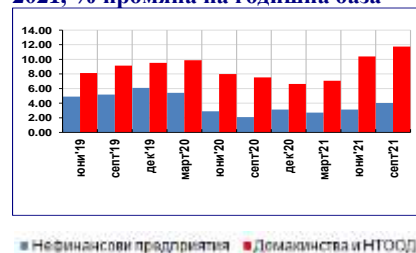
ОЛП: 0.00% от 01.01.2022

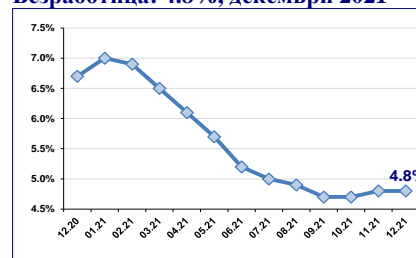
ПЧИ: 130.6 млн. EUR, ноември 2021

Кредити на нефин. предприятия, домакинства и НТООД към септ. 2021, % промяна на годишна база

Безработица: 4.8%, декември 2021

предвид традиционно повишеното търсене на налични пари по коледните и новогодишните празници.

БТА, 04 февруари 2022

Мярката „60/40“ е удължена

Действието на мярката за запазване заетостта, придобила популярност като „60/40“, е удължена до края на февруари. Министерският съвет най-после е гласувал промяната на сроковете в постановлението, което действаше само до края на 2021 г. От 1 февруари, Агенцията по заетостта отваря и процедурата за кандидатстване по мярката. В нея могат да се включат работодатели, които търсят подкрепа за запазване заетостта на персонала си в периода януари-февруари 2022 г. За удължаването на срока заговори първо социалният министър Георги Гьоков в началото на този месец. Тогава той каза, че с оглед на пандемичната ситуация в страната ще се вземе решение дали действието ѝ да бъде отново удължено и след февруари. Регламентираната подкрепа и на този етап е в размер на 60% от дохода и осигурителните вноски на всяко заето лице в предприятия, чиито приходи от продажби са намалели с не по-малко от 40% през месеца, за който се предоставя подкрепата.

economic.bg, 02 февруари 2022

Рейтинг 10 Топ фирми

Водещи български предприятия от сектор "Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти", по Печалба за 2020 г.

No	Предприятие	Населено място	Печалба, (хил. лв.)	
			2019	2020
1	БТЛ Индъстрийз ЕАД	София	44 480	49 490
2	Сентилион ООД	София	10 431	13 662
3	Индустриален софтуер АД	София	14 289	13 059
4	Фесто Производство ЕООД	София	7 103	8 900
5	Оптикс АД	София	8 871	7 550
6	Бултех 2000 ООД	Стара Загора	4 880	6 934
7	Лем-България ЕООД	София	4 318	4 297
8	Телетек Електроникс ЕАД	София	5 876	4 257
9	Интелигентни системи за сигурност ООД	Враца	2 829	2 947
10	Ай Ти Дабълю Аплайанс Компонентс ЕООД	Пловдив	1 121	2 407

[Информационна система на българските предприятия \(BEIS\) www.beis.bia-bg.com](http://www.beis.bia-bg.com)

БОРСОВИ НОВИНИ

Колко далеч от върха си от 2018 г. са сините чипове на БФБ?

Как да прецените потенциала за поскъпване на една позиция? Най-простият начин е като огледате графиката за сериозни нива на съпротива в миналото, които най-често са наскорошни върхове. Разбира се върховете или съпротивите не винаги спират възхода на една позиция и дори напротив – те могат да ускорят повишението при пробив на тези нива (поне от гледна точка на техническия анализ). Но първите неща първо... Нека да погледнем към най-скорошния връх за широкия индекс BGBX 40 като отправна точка за най-високи стойности на водещите борсови компании компоненти и потенциални цели за повишението и нива на евентуална съпротива. Трябва да отбележим разбира се, че нещата са далеч по-комплексни от това и всяка позиция, трябва да се разглежда много отвъд простите нива на съпротива и подкрепа, в зависимост от своя собствен фундамент, развитие и история. Последното най-високо ниво на индекса BGBX 40 бе точно преди три години – през февруари на 2018-та година при ниво от 139 пункта, или малко под текущите нива на индекса. Горещо долу половината от сините чипове се търгуват над, а останалата половина под нивата си отпреди три години. Най-далеч над нивата си отпреди три години се търгуват акциите на Алтерко. Те се търгуват с над 820% по-високо от тогавашните си нива в момента. Следва Доверие Обединен Холдинг с повишение от близо 360% и Спида с над 170%. Още две дружества се търгуват с ръст от над 100% спрямо преди три години – Телелинк и София Комерс-Заложни къщи. С между 50 и 100% нагоре се търгуват акциите на - Индустиален Холдинг България, Чайкафарма висококачествените лекарства, Еврохолд България и Българска фондова борса. Може би по-интересно за инвеститорите обаче е кои са в дъното на класацията. Защото често, именно сред най-изоставащите, могат да се търсят и компаниите са най-голям догонващ потенциал в бъдещето. И там откриваме няколко „сини чипа“ и членове на SOFIX като – Първа Инвестиционна Банка със спад от 69% спрямо нивата си отпреди три години, Химимпорт – с 65% надолу, Монбат – с 46% и Централна Кооперативна Банка с 45%.

infostock.bg, 04 февруари 2022

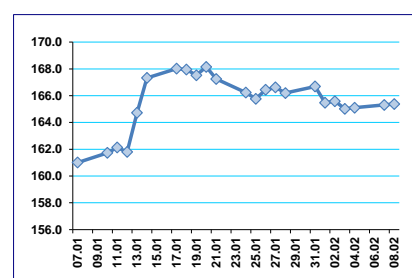
Оборотът на БФБ рязко намалява през януари заради по-слабата активност

Оборотът на Българската фондова борса (БФБ) намалява през януари с 88,61% в сравнение с декември и с 4,51% на годишна база до малко под 37 млн. лева, отчита БФБ. Почти 44%

БФБ-София
Седмичен оборот
24 - 28 януари 2022 г.

Пазар	Оборот (лв.)
Основен пазар	
Premium	390 879.58
Standard	8 682 450.89
АДСИЦ	2 794 670.91
Регулиран пазар - общо	12 170 568.08

BGREIT: 07.01.2022 – 08.02.2022

BGBX40: 07.01.2022 – 08.02.2022

SOFIX: 07.01.2022 – 08.02.2022

от оборота се формира от сделки в сегмент Standard – малко под 16,7 млн. лева. Сделките намаляват с 34,41% в сравнение с декември, но на годишна база има ръст от 20,21%. „Алтерко“ е най-ликвидната емисия със 736 сделки, следвана от „Дронамикс Кепитъл“ с 635 сделки и „Ейч Ар Кепитъл“ с 625 сделки. Основният индекс SOFIX отчита спад от 2,7% през януари спрямо декември. Общо 7 от включените в индекса акции се повишават през януари в сравнение с 8, които отчитат спад. Най-печелившата емисия акции от SOFIX през януари е „Централна кооперативна банка“ с ръст от 11,43%, следвана от „Първа инвестиционна банка“ с 11,25% и „Химимпорт“ с 6,78%. Същевременно най-губещата емисия за месеца е „Алтерко“ с 20,16%, следвана от „Еврохолд България“ с 4,88% и „Софарма трейдинг“ с 2,86%. Индексът BGBX40 се понижава с 1,72% през януари в сравнение с декември, докато BGREIT и BGTR30 нарастват със, съответно, 1,65% и 2,03%.

investor.bg, 03 февруари 2022.

** Информацията и мненията, отразени в материалите, принадлежат изцяло на техните автори и не представляват официална позиция. Материалите са с аналитичен характер и не са съвет или препоръка за търговия на финансовите пазари. Историческото представяне не е гаранция за бъдещи резултати.*

ИНВЕСТИЦИИ

Нов завод в Пловдив преговаря с Илон Мъск за доставка на оптика

С инвестиция за 10 милиона лева се разкриват 100 работни места в Пловдив. Това става в новия производствено-развоен център на фирма "Оптикс АД", който беше пуснат днес в действие. Изпълнителният директор на компанията инж. Иван Чолаков и кметът на града Здравко Димитров прерязаха лентата на новата сграда на дружеството, което единствено у нас разработва и произвежда пълната гама специална оптика за нуждите на армията, полицията и на Европейската агенция за гранична и брегова охрана - Frontex. На церемонията присъстваха още кметът на район "Тракия" Костадин Димитров, общинския съветник Константин Георгиев, представители на науката и бизнеса. "Водим преговори за доставка на наши компоненти за аерокосмическите програми на Илон Мъск", заяви Чолаков. Той добави, че са избрали Пловдив за разкриването на своя център, тъй като градът се развива динамично, а в него има много университети, което ще ги улесни в провличането на кадри.

24 часа, 07 февруари 2022

В Свищов ще правят предприятие за преработка на птичи меса

Предвижда се изграждане на предприятие за пакетиране и консервиране на месни продукти в Свищов. Суровините, които ще се използват за работа, са птичи меса и такива от дребни копитни животни. Инвестицията е на фирма „Лишкови“ ООД, чието седалище се намира в крайдунавския град. За реализиране на проекта ще се извърши реконструкция и преустройство на съществуваща сграда в населеното място, в която да се обособят работни, помощни, хладилни и санитарно-битови помещения. Вече е задействана процедурата за разкриване на предприятието и проектът е входящ за одобрение от община Свищов и Регионалната инспекция по околната среда и водите във Велико Търново. От инвестиционното предложение, внесено за ОВОС, става ясно, че охлаждането и вентилацията в обекта ще се осъществява чрез вентилационна инсталация и охлаждаща система. Генерираните битови отпадъци ще се третират съгласно изискванията на Община Свищов, а за образуваните производствени отпадъци дружеството предвижда сключване на договор със специализирана фирма за тяхното третиране. Производствените отпадъчни води пък ще се заустват в уличната канализационна система. Имотът не попада в границите на защитена територия, нито в

Изградени са над 1400 м тунели от най-мощния жп проект

Изградени са над 1400 метра тунели от най-мощния жп проект „Модернизация на железопътен участък Елин Пелин – Костенец“. Отсечката включва и най-дългия жп тунел на Балканите, който е 7-километров и е съставен от 2 тръби. Изграждането на първата част от трасето – от Елин Пелин до Вакарел, започна през юли 2021 г. Да момента са извършени изкопни дейности и първична облицовка на 694 м от единия тунел и на 728 м от втората тръба. Участъкът Елин Пелин - Вакарел е част от основната жп магистрала по направление Изток – Запад. Той се изгражда и финансира по програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 -2020г., като се планира да бъде включен и в програма „Транспортна свързаност“ 2021 – 2027г.

Марица, 07 февруари 2022

Българският иновационен хъб в Силицевата долина приема допълнително стартъпи

През 2022 г. Българският иновационен хъб ще приеме две допълнителни кохорти от стартъп компании. Вече започна набиране на кандидати за пролетната програма, която ще започне в средата на април - началото на май. Есенната програма се очаква бъде през септември. Това съобщи Павлина Янакиева, изпълнителен директор на Българския иновационен хъб, в предаването „Бизнес старт“ на Bloomberg TV Bulgaria.

investor.bg, 03 февруари 2022

пределите на екологичната мрежа „Натура 2000“. Най-близко разположената защитена зона е т.нар. „Свищовска гора“.

Борба - Велико Търново, 07 февруари 2022

Обемът на наетите офис площи в София нараства с 43 на сто през 2021 г.

Обемът на наетите офис площи в София през 2021 г. нараства с 43 на сто на годишна база, сочи доклад на компанията "Къшман енд Уейкфийлд Фортън" (Cushman & Wakefield Forton). Общо 153 991 кв. м са усвоените пространства за периода на фона на 107 382 кв. м през пандемичната 2020 г. Въпреки позитивния тренд нивата са все още далеч от 2019 г., когато в столицата са наети 175 832 кв. м, се посочва в доклада. "Само през последното тримесечие на 2021 г. са наети или подновени договорите за 46 328 кв. м, но към момента сме все още далеч от стабилизиране на пазара спрямо нивата отпреди пандемията. Основни двигатели на сделките са консолидирането на площи и релокацията на наематели, а делът на експанзиите остава сравнително малък", казва Йордан Кръстев, мениджър "Офис площи" в "Къшман енд Уейкфийлд Фортън". "Общият обем налични площи към момента е малко над 2 240 000 кв. м, като от тях незаети са близо 377 000 кв. м. В същото време сме свидетели на значителен спад в строителната активност в отговор на свитото търсене от страна на наемателите и сериозния ръст в цените на строителните материали. В по-дългосрочен план това е предпоставка за възстановяване на баланса между търсене и предлагане, особено в първокласния сегмент на офис пазара", коментира Йордан Кръстев. Общият обем на завършени офис площи през 2021 година достига 155 700 кв. м, като последното тримесечие носи едва 12 900 кв. м. При липса на подписани наемни договори в хода на строителството и увеличени експлоатационни разходи, част от инвеститорите решават да отложат финализирането на проектите си за 2022 година. В процес на изграждане към момента са 190 355 кв. м, което е най-ниският обем у нас за последните пет години, пише в доклада. На този фон наемните нива се запазват стабилни през четвъртото тримесечие на 2021 г.

БТА, 04 февруари 2022

Шведската Ewellix избра София за европейската си производствена столица

Макар и рядко напоследък, България може да се окаже печеливша от пренасочването на производства към Източна Европа. Такъв е случаят с шведската Ewellix, избрала София като локация за основния си завод на континента. За около година и половина производителят на задвижващи системи е прехвърлил повече от 10 линии тук и е наел 160 души. А плановете са дейността да расте, както и персоналът. Компанията "Евеликс България" е регистрирана в края на 2019 г. и е собственост на шведската Ewellix, която допреди няколко години беше част от SKF (виж карето). Решението да се започне производство в България е резултат от реструктурирането на групата след придобиването ѝ от инвестиционния фонд Triton, като целта е в Европа да се обособи един основен завод, както в Китай и Северна Америка. За локация на Стария континент е избрана София, където се прехвърля производството от Швеция и Швейцария (и част от това в Германия), а предприятията там стават сервизни и развойни центрове. През тази година ще бъде направен трансфер на продукти и от Франция. За завода си в София компанията е наела 11.5 хил. кв.м площ на "Илиенско шосе" от "Некстън пропъртис". Проектът по реконструкция на сградите е изпълнен на пет етапа, като първото производство започва с една линия през юли 2020 г., а вече в България са пренесени повече от 10 линии. До момента инвестицията е от порядъка на 3 млн. евро, но това не е окончателната сума.

Капитал, 03 февруари 2022

АНАЛИЗИ**Парите от въглеродните квоти на България - откъде идват и къде отиват**

Страната получава милиарди от вредните емисии, които Фонд "Сигурност на енергийната система" връща в енергийната система

Все по-често напоследък се говори за търговията с въглеродни емисии и за това как цената на квотите е една от причините за поскъпването на тока. Но така ли е в действителност? Кой купува и кой продава CO2 квотите, откъде идват самите те, за какво се използват приходите от тези емисии и как се определя цената им?

Отговорите на тези въпроси може да видите по-надолу:

Как работи схемата за търговия на CO2

Механизмът е следния: за да засили прехода към зелена и чиста енергия и благоприятна за климата икономика Европейският съюз е въвел цена за всеки изхвърлен в атмосферата тон въглероден диоксид, която се плаща под формата на квота. Това е валидно за всички инсталации в рамките на съюза, но към момента е най-осезаемо за въглищните ТЕЦ, на които в голяма степен България разчита. Така по-замърсяващите производства би трябвало да станат по-скъпи и неконкурентни и да отпаднат по естествен път.

Към 8 февруари въпросната цена е 98 евро на тон CO2, а само преди година тя беше три пъти по-малка - около 30 евро на тон. Прогнозите за 2022 е стойността на емисиите да се задържи между 70 и 110 евро/тон.

Откъде обаче идват самите квоти, които се продават в европейската схема за търговия с емисии - ETS? Отговорът може да ви изненада - от самият ЕС. Брюксел има дългосрочен план, според който всяка година разпределя безплатно определено количество квоти между страните членки, като те имат задължението да ги продават на съответната платформа, от която пък инсталациите си ги купуват. Ето и конкретен пример: България всеки месец продава определено количество квоти за емисии CO2 на европейската платформа, от която веднъж или няколко пъти годишно държавната ТЕЦ "Марица-изток 2" пък си купува нужните квоти. Сделките не са свързани - българските квоти може да бъдат купени от френски инсталации, а нужните на българската централа да са продадени от австрийски инвестиционен фонд. Няма как България да даде част от националните си квоти директно на ТЕЦ "Марица-изток 2" или която и да е друга централа. Но все пак определени индустриални сектори все още получават безплатни квоти от ЕС, за да останат конкурентни на световния пазар - в Русия и Турция например квоти няма и производствените разходи са по-ниски.

Страните - членки на ЕС, генерират приходи от продажбата на квоти, които с поскъпването им стават все по-големи. Да, държавите печелят немалки суми от въглеродните квоти и затова не е съвсем коректно да се каже, че квотите са виновни за случващото се в енергетиката - все пак парите, които се плащат за тях влизат в държавния бюджет.

За 2021 г. България разполагаше с 15.7 млн. национални квоти. Реализираният приход от продажба им за цялата минала година е 1.6 млрд лв. (830.9 млн. евро), като само за ноември например приходът е бил близо 200 млн. лв. Така средната продажна цена за годината възлиза на 53 евро/тон. Но въпреки че през тази година средната цена на CO2 квотите ще бъде по-висока - вероятно около и над 90 евро/тон, очакваните приходи пак са около 1.6

млрд. лв. Причината е, че България ще получи значително по-малко безплатни национални квоти, които да пласира на пазарите.

Какво движи цените на квоти

Като всеки пазар и тук основна роля имат търсенето и предлагането. В моменти като сегашния - на голямо потребление на електроенергия, се отделят повече емисии. С други думи, търсенето става по-голямо и оттам цените се вдигат, защото предлагането е сравнително константно и идва основно от националните квоти, които страните-членки пускат за продажба по определен календар.

В сектора обаче има и други играчи - големи инвестиционни фондове. Те купуват големи количества квоти, с цел да ги препродадат на по-висока цена. Това също може да влияе на стойността на емисиите.

И не на последно място - т.нар. свободен пазар бива "свободен" до момента, в който Европейският съюз не реши да го регулира. Това става, когато от Брюксел административно "изтеглят" квоти от пазара (пропорционално от всички национални количества) с цел ограничаване на предлагането и повишаване на цените. Обикновено това става в края на съответната година и се прави, за да се поддържат цените високи, което предполага по-малко работа за замърсяващите централи и производства.

"Европа" се разпорежда с парите от квоти, а не българската държава

Напълно невярно. Всички приходи от продажба на национални квоти влизат директно в българската енергетика.

Според изискванията на ЕС половината от парите от квоти, които дадена държава получава, трябва да отиват задължително за зелена енергия в страната под една или друга форма, а останалата половина може да се ползва за нужди на енергийната система. В българския случай - по решение на КЕВР.

Всички приходи от продажбата на националните квоти CO2 постъпват във Фонда "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС). Той е създаден през 2015 г., за да гарантира финансовата стабилност на енергийния пазар в страната. Неговата функция е основно да компенсира различните участници в сектора като НЕК за договорите с американските централи или ТЕЦ "Марица-изток 2" за работата на регулиран пазар. Решението за какво точно и с колко да се компенсира се взема именно от КЕВР. Също така ФСЕС плаща и премиите на старите ВЕИ, които имат преференциални цени, както и на топлофикациите, които също имат преференциални цени за тока си. От началото на 2022 г. конкретно за ВЕИ субсидиите намаляват до минимум заради решение на КЕВР, което направи размера на премиите 0 лв. за голяма част от централите.

През 2021 г. общите приходи във Фонда надвишават 2 млрд. лв., като 1.6 млрд. лв. идват именно от квоти. Останалите постъпления се формират от такса в размер на 5% от приходите си, която плащат енергийните дружества и от цена "Задължение към обществото", която се определя от КЕВР, се плаща както от битовите потребители, така и от бизнеса. До 30 юни 2021 г. тя беше над 20 лв. за мВтч, а сега е 7 лв. за мВтч. Заради големите приходи от квоти във фонда в края на миналата година КЕВР предложи "Задължение към обществото" да се премахне напълно, но въвеждането на мораториума върху цените на тока отложи влизането в сила на това решение.

При наличието на излишък от продажбата на въглеродни квоти, както е в момента заради повишените цени на емисиите, има няколко възможности. Едната е да се компенсират потребителите, които не могат да си позволяват по-високите цени на тока. По този начин

ЕС се опитва постепенно да увеличава цената на "мръсния ток", за да може да се генерират повече инвестиции в зелена енергия, но без да поставят в риск енергийно бедните домакинства. Проблемът е обаче с бизнесът може да пострада от подобна стратегия, както се вижда в последните месеци - основната тежест на скъпия ток падна на неговия гръб.

С пари от фонда може да се компенсира и индустрията, както най-вероятно ще се случи именно сега. Но практиката е показала, че е добре да има финансови буфери, които да могат да покрият спешни плащания в кризисни моменти.

Дори и да има сериозен излишък, фондът не може да инвестира в нови проекти за зелена енергия, т.е. не може да бъде инвестиционен фонд.

Скъпият ток в България е в резултат на цените на въглеродните квоти

Само отчасти. Основната причина е регионалният пазар на електроенергия, който буквално диктува цените и на българската борса.

Без съмнение поскъпването на въглеродни квоти през последната година е една от причините за поскъпването на тока в Европа като цяло и в частност в България. Най-общо при производството на 1 мВтч електроенергия от въглищна ТЕЦ, средно се отделя 1.2 тона CO₂, което при днешните цени е около 117 евро. Това означава, че това е базовата цена на един мегаватчас без в нея да са калкулирани разходите за самите въглища, за заплати, за поддръжка и т.н. С други думи няма как енергията от въглищни централи да струва по-малко от 150 евро/мВтч.

В нормални условия обаче тази очевидно скъпа енергия би се ползвала само в моментите на пиково потребление и не би имало критично отражение върху средните цени на тока в Европа. Заради рекордно високите цени на природен газ през последните месеци обаче токът, който се произвежда от газови централи стана дори по-скъп от въглищата, въпреки че се отделят два пъти по-малко квоти. Това накара много държави да активират именно спрени или ограничени до преди това въглищни централи. Но резултатът е още по-увеличено търсене на квоти и още по-високи цени. България произвежда около 45% от тока си от въглищни централи и това я прави директно зависима от този тренд. В подобна ситуация са и други европейски държави като Полша, Чехия и Германия.

Ако природният газ поевтинее, голяма част от въглищните централи бързо ще излязат пак от играта и цените на тока като цяло ще се понижат.

Дългосрочната цел на ЕС е да има повече ВЕИ мощности, чийто цени сега са значително по-ниски от тези на останалите централи, а и не се налага да купуват квоти CO₂. Те биха могли да осигурят голяма част от нужната енергия и само в определени случаи да се разчита на конвенционални централи.

Капитал, 08 февруари 2022

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

➤ СЕМИНАР „УПРАВЛЕНИЕ НА СТРЕСА И ПРЕВЕНЦИЯ. МОДЕЛИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА КЛЮЧОВИ РЕШЕНИЯ“

КОГА: 16 февруари 2022, 09:00 - 18:00 ч.

КЪДЕ: Хотел Будапеща, София, ул. Будапеща 92

➤ ОНЛАЙН СЕМИНАР: „АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ТЪРГОВСКАТА НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ И СТАБИЛИЗАЦИЯ (ПРАКТИКА НА ВКС)“

КОГА: 17 – 18 февруари 2022, 09:30 - 12:45 ч.

КЪДЕ: Online

➤ УЕБИНАР „ПСИХОЛОГИЯ НА ЦЕНИТЕ И КАК ДА ПЕЧЕЛИМ ПОВЕЧЕ С „ПРАВИЛНА“ ЦЕНОВА СТРАТЕГИЯ“

КОГА: 16 март 2022, 19:00 - 20:50 ч.

КЪДЕ: Online

➤ СЕМИНАР „ТЪРГОВСКО ПРАВО ЗА МЕНИДЖЪРИ ЗАКУПЧИЦИ И ДОСТАВЧИЦИ“

КОГА: 6 април 2022, 09:15 - 17:30 ч.

КЪДЕ: Сити Хотел Бест Уестърн, София, ул. Стара планина, 6

➤ ОБУЧЕНИЕ „БИЗНЕС ЕТИКЕТ И ОНЛАЙН БИЗНЕС ЕТИКЕТ – ТАЙНИТЕ НА ДОБРИЯ СТИЛ, ПРОТОКОЛ, БИЗНЕС ЕТИКА И ПОВЕДЕНИЕ В ОБЩЕСТВОТО“

КОГА: 14 април 2022, 09:30 - 16:00 ч.

КЪДЕ: Сити Хотел Бест Уестърн, София, ул. Стара планина, 6